

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 243/09-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť I. K., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. P., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 263/95 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 263/95 v období od rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 226/06-37 z 31. októbra 2006 p o r u š i l základné právo I. K., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bardejov vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 263/95 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. I. K. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Bardejov p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia I. K. v sume 292,38 € (slovom dvestodevät'desiatdva eur a tridsaťosem centov) na účet ustanovenej advokátky JUDr. E. P., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Bardejov je p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 292,38 € (slovom dvestodevät'desiatdva eur a tridsaťosem centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 243/09-7 z 11. júna 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 263/95 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľovi bol uvedeným uznesením ustanovený aj právny zástupca v konaní pred ústavným súdom, a to advokátka JUDr. E. P., P.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že: *«(...) Ešte v deň sv. Mikuláša - podľa občianskeho kalendára 6. XII. 1994 som napísal a súdu doručil žalobu v životne dôležitej veci o uspokojenie mojich hmotnoprávných a iných nárokov voči môjmu štátu, ktoré mi zo*

zákona patrili a vyplývali z právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu v Bardejove pod č. k. 4 C 184/89, keďže som s ním bol v tomto spore ešte v r. 1991 úspešný, ale v skutočnosti dodnes neúspešný, pretože bardejovský súd i čo len v prvom stupni o tejto kauze a vo veci samej ani po tak dlhých rokoch nedokázal meritórne rozhodnúť! Preto ma tento nepriaznivý stav doviedol k tomu, že som dňa 9. II. 2006 napísal ústavnú sťažnosť pre porušovanie čl. 48 Ústavy SR i ods. 1/, čl. 6 Dohovoru na prietahy a neprejednanie tejto veci v primeranej lehote, ktorú Ústavný súd SR obdržal dňa 13. II. 06. Až dňa 31. X. 2006 Ústavný súd SR vyhlásil svoj ústavný nález pod sp. zn. II. ÚS 226/06-37, v ktorom jeho bode 1. vyslovil, že mnou namietané základné a ľudské práva, pokiaľ ide o včasnosť prejednávania veci pod č. k. 4 C 263/95 boli postupom Okresného súdu v Bardejove porušené a v druhom bode tohto nálezu bardejovskému súdu ústavný súd výslovne prikázal, aby v tomto súdnom konaní konal bez zbytočných prietahov. Aj keď toto konečné rozhodnutie ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť dňom 1. XII. 2006 a teraz sa píše už rok 2009, bardejovský súd si s ním ťažkú hlavu nerobil lebo od tejto doby s touto kauzou na jeho súdnej pôde neurobil až po dnešné dni takmer vôbec nič! Od vyhlásenia nálezu ústavného súdu mali túto ošemetnú kauzu až traja sudcovia, ktorí si ju pohadzovali ako horúci zemiak a nakoniec keď dve sudkyne z bardejovského súdu aj za takúto „dobré“ odvedenú prácu sa dostali na lepšie miesta a na vyšší prešovský súd, „čierny peter“ zostal v rukách novému sudcovi, ktorý ho nezačal ako závažný prípad zvládať celkom šťastne a úspešne, keďže predchádzajúce a odchádzajúce sudkyne mu zanechali nejaké resty. Jedna z nich svojou písomnou predvolávkou, zo dňa 27. III. 07, síce už po predchádzajúcej vytyčila ďalšie súdne pojednávanie na deň 6. VI. 07 o 9,15 hod. a potom aj ďalšie na 12. X. 07 o 13.00 hod., ale sama na neho neprišla! Ja som sa na toto pojednávanie dostavil včas a čakal som pred dvermi pojednávacej siene, kde sa nikto nenachádzal. Až po asi 1/2 hod. prišiel ku mne jeden pán(...) a povedal mi, keď som to ja, čo čakám na toto súdne pojednávanie, aby som išiel domov, lebo pojednávať nebude, keďže toto pojednávanie je vraj odročené. (...) napísal som predsedovi okre. súdu(...) JUDr. P. sťažnosť, ale on ju vybavil svojsky a nového sudcu, ktorého nielen v tejto kauze, ale aj iných jej podrobných bude zrejme ešte potrebovať, keďže práve on sa s ňou dlhé roky bezúspešne tráпил a túto nedokončil, „kamarátsky“ podržal. Myslel som si, že túto sťažnosť zopakujem, ale to už ponechávam na doriešenie v rámci tejto

ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, ktorý mi vytyka aj pri iných príležitostiach, že málo sa sťažujem. (...)

Myslím si, že mnou označený bardejovský súd aj napriek nálezu Ústavného súdu SR, ktorý on vlastne ignoruje a v tomto lepšom prípade neberie vážne, naďalej porušuje na môj úkor mnou namietané základné a ľudské práva podľa Ústavy SR i Európskeho Dohovoru, pretože kauzu ako celok nedokázal zvládnuť ani za viac ako 14 rokov! A pritom tu nejde o(...) náročné súdne konanie. Preto dúfam, že Ústavný súd SR túto moju už pred ním opakovanú sťažnosť prejedná rovnako s patričnou serióznosťou a vážou a hlavne ako celok od samého počiatku vzniku sporu až po dnešné dni a že vynesie o tom ústavný a spravodlivý nález s ešte spravodlivejšou satisfakciou. (...)

Niet pochýb o tom, že právomoc Ústavného súdu SR na túto moju vec a sťažnosť je tu daná, keďže tu ide výslovne o ústavné právo i Dohovoru na konanie bez zbytočných a neodôvodnených prietáhov a na prejednanie veci podľa ods. 1/, čl. 6 Dohovoru ako celku v primeranej lehote ba podľa zaužívanej praxe i judikatúry ESLP. (...)

Žiadam Ústavný súd SR, aby po predbežnom prerokovaní tejto mojej opakovanej sťažnosti prijal ju na ďalšie konanie a aby konečným verdiktom vo svojom ústavnom náleze rozhodol takto:

1.) Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. podľa ods. 2/, čl. 48 Ústavy SR a ods. 1/, čl. 6 Dohovoru postupom Okresného súdu v Bardejove v súdnom konaní vedenom u neho pod č. k. 4 C 263/95, ako celku, porušené bolo.

2./ Prikazuje Okresnému súdu v Bardejove po druhýkrát, aby v konaní vedenom u neho pod č. k. 4 C 263/95 konal bez zbytočných prietáhov a neignoroval prvý ústavný nález pod sp. zn. II. ÚS 226/06/37, zo dňa 31. X. 06.

3./ Priznáva I. K. spravodlivé finančné zadostučinenie vo výške 13 tis. EUR(...), ktoré je mu povinný Okresný súd v Bardejove zaplatiť do 2-och mesiacov od právnej moci tohto ústavného nálezu.

4./ Ukladá Okresnému súdu v Bardejove uhradiť vzniklé trovy tohto konania v prospech sťažovateľa, včítane právneho zastupovania, pokiaľ bolo nevyhnutné a k nemu došlo, a to v lehote 15-tich dní od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.

(...) Spravodlivé finančné zadostučinenie v tejto pre mňa nadmieru dôležitej kauze požadujem ako nemajetkovú ujmu za doslova dlhodobé duševné trýznenie z dôvodu

založeného na diskriminácii statusovej a životne dôležitej kauze o nároky z vysúdeného a ani po viac ako 14 rokoch nevyožiteľného práva, čo všetko sa negatívne po veľkých emotívnych zážitkoch, stresových situáciách a traume odzrkadlilo aj na mojom zdravotnom stave! Lebo právna neistota v tejto kauze je už viac, ako iba dlhá!»

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený JUDr. V. P., listom sp. zn. Spr 603/09 z 10. augusta 2009 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 25. augusta 2009.

3.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 31. októbra 2006 č. k. II. ÚS 226/06-37 vyslovil, že postupom Okresného súdu Bardejov v jeho veci sp. zn. 4C 263/95 bolo porušené základné právo I. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, prikázal Okresnému súdu Bardejov v označenej právnej veci konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 80.000,- Sk i náhradu trov konania vo výške 6.825,- Sk. Tvrdenie sťažovateľa, že súd aj po tomto rozhodnutí nekonal bez zbytočných prietáhov, nezodpovedá skutočnosti. Jednotlivé úkony súdu v tomto období boli totiž vykonávané v primeranej časovej následnosti a pokiaľ v konaní došlo k určitej krátkodobej nečinnosti, jej príčinou boli opakované zmeny v osobe zákonného sudcu, vyvolané zmenami v obsadení súdu sudcami, čo nemožno pripočítať za vinu súdu a tým ani tieto krátkodobé prietahy považovať za prietahy zbytočné, ktorými by došlo k porušeniu sťažovateľom namietaného základného práva. Na dokumentáciu zmien v obsadení súdu sudcami v prílohe predkladám prijaté zmeny v rozvrhu práce súdu (dňom 1. 1. 2007 bola sudkyňa JUDr. S. preložená na výkon funkcie sudkyne na Krajský súd v Prešove a vec v súlade s ustanovením § 51 zákona č. 757/2004 bola na prejednanie a rozhodnutie pridelená sudkyňi JUDr. Z. a po znovuobsadení súdneho oddelenia predtým patriaceho JUDr. S. novovymenovaným sudcom JUDr. K., vec dňom 7. 9. 2007 bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie tomuto sudcovi).

Vzhľadom na uvedené navrhujem sťažnosť sťažovateľa zamietnuť ako nedôvodnú.

V súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v platnom znení oznamujem, že súhlasím s upustením od ústneho pojednania veci.“

3.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedu okresného súdu zotrvala na podanej sťažnosti a uviedla, že:

„(...) netrváme na tom, aby sa v predmetnej právnej veci konalo ústne pojednávanie.

Zároveň uvádzame, že si uplatňujeme trovy právneho zastúpenia v súlade s ust. § 11 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení(...) Za 3 úkony právnej pomoci si spoločnosť E. P. s.r.o. uplatňuje trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 438,57 € a za každý ďalší úkon (podľa dodatočného vyčíslenia) si uplatňujeme vo výške 146,19 €. (...)“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu doručený až 6. októbra 2010, ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4 C 263/95 najmä v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 226/06-37 z 31. októbra 2006:

Dňa 8. decembra 1994 podal sťažovateľ na bývalom Mestskom súde v Bratislave pôvodne proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný v prvom rade“) žalobný návrh na náhradu svojich pracovných a mzdových nárokov, ktoré mu mali vzniknúť v dôsledku zrušenia O. v B.

Dňa 27. decembra 1994 Mestský súd v Bratislave vyhlásil uznesenie, ktorým vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a vec sa rozhodol postúpiť Okresnému súdu Bardejov. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie.

Dňa 2. mája 1995 Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením potvrdil napadnuté rozhodnutie Mestského súdu v Bratislave z 27. decembra 1994.

Dňa 14. júna 1995 bol predmetný spis doručený Okresnému súdu Bardejov.

Dňa 8. októbra 1996 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom okrem iného navrhol, aby O. ú. v B. pristúpil do konania na strane žalovaných (ďalej len „žalovaný v druhom rade“).

Dňa 31. októbra 2006 ústavný súd svojím nálezom č. k. II. ÚS 226/06-37 vyslovil, že postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 263/95 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a okresnému súdu prikázal v označenej právnej veci konať bez zbytočných prietahov, pričom sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk, ako i náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Uvedený nález nadobudol právoplatnosť 1. decembra 2006.

Dňa 8. novembra 2006 súd vyrozumel sťažovateľa o tom, že JUDr. V. P. bol z prerokovávaní a rozhodovania danej veci už vylúčený. Vzhľadom na uvedené bol sťažovateľ vyzvaný, aby sa vyjadril, „či vznáša námietku zaujatosti voči JUDr. Z. S., ktorej bola predmetná vec pridelená dňa 28. 10. 2003“.

Dňa 8. januára 2007 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. V. Z.

Dňa 27. marca 2007 okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 6. jún 2007.

Dňa 7. mája 2007 bolo súdu doručené ospravedlnenie žalovaného v prvom rade o neúčasti na nariadenom pojednávaní.

Dňa 4. júna 2007 bolo súdu doručené ospravedlnenie sťažovateľa o jeho neúčasti na nariadenom pojednávaní zo zdravotných dôvodov. Sťažovateľ súčasne vzniesol námietku zaujatosti proti sudcovi, ktorý jeho vec prerokováva.

Dňa 5. júna 2007 súd nariadené pojednávanie zrušil z dôvodu, že sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti konajúcemu sudcovi.

Dňa 22. júna 2007 sa zákonná sudkyňa JUDr. V. Z. vyjadrila, že sa necíti „byť vylúčená z rozhodovania predmetnej veci“.

Dňa 9. júla 2007 bol spis predložený Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o námietke zaujatosti sťažovateľa.

Dňa 10. júla 2007 krajský súd rozhodol, že sudkyňa JUDr. V. Z. nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania predmetnej veci.

Dňa 26. júla 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 1. augusta 2007 okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 12. október 2007.

Dňa 10. augusta 2007 sťažovateľ doručil okresnému súdu dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým nevyhlásil sudkyňu JUDr. V. Z. z prerokovania a rozhodovania danej veci.

Dňa 7. septembra 2007 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. M. K.

Dňa 12. októbra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktoré sa dostavil iba žalovaný v druhom rade. Súd odročil pojednávanie na neurčito s tým, že *„spisový materiál bude predložený Najvyššiemu súdu SR v Bratislave, za účelom rozhodnutia o dovolaní žalobcu došlého na OS Bardejov dňa 10. 8. 2007, proti rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove zo dňa 10. 7. 2007“*.

Dňa 23. novembra 2007 bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), aby rozhodol o uvedenom dovolaní sťažovateľa.

Dňa 3. decembra 2007 najvyšší súd prípisom sp. zn. 5 Cdo 268/07 vytkol okresnému súdu, že neodstránil procesné nedostatky dovolania z 10. augusta 2007, že *„dodnes“* nevykonal úkony nutné k rozhodnutiu o odvolaní zo 17. januára 2003, dovolaní z roku 2003, ako aj žiadosti sťažovateľa o ustanovení advokáta „ex offo“.

Dňa 5. decembra 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 18. februára 2008 súd vyzval sťažovateľa, aby zdokladoval, že jeho osobné a majetkové pomery ho oprávňujú k žiadosti o „ex-offo“ advokáta.

Dňa 25. februára 2008 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa týkajúce sa jeho osobných a majetkových pomerov.

Dňa 31. marca 2008 okresný súd uznesením č. k. 4 C 263/95-225 rozhodol, že sťažovateľovi nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov a zamietá jeho žiadosť o ustanovenie „ex-offo“ advokáta.

Dňa 15. apríla 2008 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 C 263/95-225.

Dňa 25. apríla 2008 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o uvedenom odvolaní sťažovateľa.

Dňa 30. októbra 2008 krajský súd uznesením č. k. 1 Co 61/08-238 potvrdil rozhodnutie okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a zamietnutí žiadosti o ustanovenie „ex-offo“ advokáta sťažovateľovi.

Dňa 11. decembra 2008 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 19. januára 2009 bolo okresnému súdu doručené dovolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu krajského súdu č. k. 1 Co 61/08-238.

Dňa 3. marca 2009 okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa, aby doplnil svoje tri dovolania; a to dovolanie zo 17. januára 2003 proti uzneseniu krajského súdu o nevyhlúčení sudcu JUDr. V. P. z rozhodovania a prerokovávaní danej veci, dovolanie z 10. augusta 2007 proti uzneseniu krajského súdu o nevyhlúčení sudkyne JUDr. V. Z. a napokon dovolanie proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o ustanovenie „ex-offo“ advokáta.

Dňa 10. marca 2009 sťažovateľ písomne reagoval na uvedenú výzvu okresného súdu.

Dňa 18. júna 2009 bol spis predložený najvyššiemu súdu, aby rozhodol o podaných dovolaniach sťažovateľa.

Dňa 13. novembra 2009 najvyšší súd uznesením č. k. 5 Cdo 175/09-247 zastavil konanie o dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o nevyhlúčení JUDr. V. P. z prerokovávaní a rozhodovania veci, uznesením č. k. 5 Cdo 175/09-249 zastavil konanie o dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o nevyhlúčení JUDr. V. Z. z prerokovávaní a rozhodovania veci a napokon najvyšší súd uznesením č. k. 5 Cdo 175/09-251 o treťom dovolaní sťažovateľa, ktoré smerovalo proti uzneseniu krajského súdu o nepriznaní oslobodenia sťažovateľa od súdnych poplatkov, a o zamietnutí jeho žiadosti o ustanovenie „ex-offo“ advokáta rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu v časti oslobodenia od súdnych poplatkov zrušil z dôvodu, že oň sťažovateľ vôbec nepožiadaval, a v časti ustavenia „ex-offo“ advokáta dovolanie pre neprípustnosť odmietol.

Dňa 3. decembra 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 29. decembra 2009 boli uvedené uznesenia najvyššieho súdu doručované sťažovateľovi.

Dňa 9. júla 2010 okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 20. september 2010.

Dňa 20. augusta 2010 žalovaný v druhom rade telefonicky požiadal súd o zaslanie žaloby.

Dňa 23. augusta 2010 bola žalovanému v druhom rade doručená žaloba.

Dňa 13. septembra 2010 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie žalovaného v prvom rade o neúčasti na nariadenom pojednávaní.

Dňa 20. septembra 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom sťažovateľ navrhol, aby do konania vstúpil okresný prokurátor, pričom o tom „*podá písomný návrh*“. Súd odročil pojednávanie na neurčito z dôvodu, aby sťažovateľ mohol urobiť avizované písomné podanie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 263/95 najmä v období od rozhodnutia ústavného súdu č. k. II. ÚS 226/06-37 z 31. októbra 2006 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je spor o finančné nároky vyplývajúce z „pracovnoprávnych vzťahov“, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd – rovnako ako v náleze II. ÚS 226/06 – konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania ani v napadnutom období nebola závislá od zložitosti veci. Napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom období

k zbytočným priet'ahom v konaní. Sťažovateľ síce aj v posudzovanom štádiu konania využil viaceré možnosti podľa Občianskeho súdneho poriadku (námietky predpojatosti a dovolania), avšak využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01). Samozrejme, sťažovateľ si za takýchto okolností musel uvedomiť, že dôjde k predĺženiu predmetného konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu najmä v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 226/06-37 z 31. októbra 2006 a predovšetkým konštatuje, že trvanie napadnutého konania už viac ako 15 rokov (na okresný súd bola vec právoplatne postúpená 14. júna 1995) je už samo osebe neprimerané. Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v danej veci aj po vyslovení porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a po prikázaní konať vo veci, opakovane dlhodobo, ale aj krátkodobo nečinný, a to konkrétne od 1. decembra 2006 do 27. marca 2007 (takmer štyri mesiace), od 23. novembra 2007 do 18. februára 2008 (takmer tri mesiace), od 10. marca 2009 do 18. júna 2009 (viac ako tri mesiace) a od 29. decembra 2009 do 9. júla 2010 (viac ako 6 mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože minimálne počas štrnástich mesiacov (od uvedeného rozhodnutia ústavného súdu) okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, pretože vo svojej podstate a v kontexte viac ako pätnásť rokov trvania napadnutého konania už hraničia s odmietnutím spravodlivosti (denegatio iustitione). K uvedenej nečinnosti, a teda k priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania sťažovateľa, ale predovšetkým v dôsledku postupu – nečinnosti okresného súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 13 000 €, ktoré požaduje *„ako nemajetkovú ujmu za doslova dlhodobé duševné trýznenie z dôvodu založeného na diskriminácii statusovej a životne dôležitej kauze o nároky z vysúdeného a ani po viac ako 14 rokoch nevyožiteľného práva, čo všetko sa negatívne po veľkých emotívnych zážitkoch, stresových situáciách a traume odzrkadlilo aj na mojom zdravotnom stave“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na viac ako 15-ročnú dĺžku napadnutého konania, na význam konania pre sťažovateľa, ako aj na to, že ústavný súd v danej veci už raz konštatoval porušenie označeného základného práva sťažovateľa a prikázal okresnému súdu konať bez prietáhov, považuje za primerané vo výške 3 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia za dva účelne vynaložené úkony právnej služby (prípravu a prevzatie zastúpenia 23. júla 2009 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 25. augusta 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2009 patrí odmena v sume dvakrát po 115,90 € a dvakrát režijný paušál po 6,95 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 245,70 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 46,68 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 292,38 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o sťažovateľom uplatnených trovách konania rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 a 5 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2010